

Rozhlasový bigband Gustava Broma + Betty Semper & Dasha

Dirigent: Vlado Valovič, Manažer: Tibor Lenský, Trubky: Miroslav Hloucal, Lukáš Koudelka, Juraj Bartoš, Ondrej Juraši, Trombony: Petr Hnětkovský, Přemek Tomšíček, Richard Šanda, Štěpán Janoušek, Saxofony: Radovan Tariška, Rostislav Fraš, Ondřej Štveráček, Rudolf Březina, Miroslav Poprádi, Piano: Luboš Šrámek, Kontrabas: Tomáš Baroš, Bicí: Marian Ševčík

Hosté: Betty Semper, Dasha - zpěv

Orchestr, který založil Gustav Brom (vlastním jménem Frkal), zahájil profesionální kariéru svým angažmá v červnu 1940 v hotelu Radhošť v Rožnově pod Radhoštěm. Tehdy asi nikdo nepředpokládal, že tato kapela bude hrát pod Bromovým vedením až do jeho smrti v září roku 1995. Už v prvních desetiletích své existence získala kapela světové renomé. V šedesátých letech minulého století se zařadila podle amerických odborníků mezi deset nejlepších big bandů světa. S kapelou hostovaly největší hvězdy jazzu i popu – Maynard Fergusson, Dizzy Gillespie, Dianna Ross and The Supremes, Ray Conniff, Ben Cramer, VOX, Bill Ramsey a další.

Bigband Gustava Broma opřádají legendy hlavně v našem domácím prostředí, v zahraničí jej registrovali především odborníci. Přední znalec orchestru, houslista a jazzový popularizátor Jan Dalecký se v rozhovoru pro portál mestohudby.cz rozpovídal o důvodech, proč se orchestr nakonec nestal totální světovou senzací, ač měl třeba v šedesátých letech skvěle nakročeno. Na otázku zdali Bromův bigband něco znamenal pro brněnskou, českou či dokonce evropskou scénu odpověděl bez váhání: „Já se obávám, že byl evropského formátu, ale v Evropě se o tom nevědělo tak, jak by mělo, protože existovala železná opona.“ Orchestr tedy neměl neomezený akční rádius, ale Jan Dalecký na tento fakt nahlíží spíše z pozitivní stránky. „Ta izolace měla i svoje pozitiva – kdyby orchestr víc cestoval, možná by i víc boursal. Jedna havárie za pětapadesát let je úžasná statistika, ale nepřežil to Pepík Blaha.“ Orchestr tedy tento problém řešil tak, že si svoje vysněné sólisty prostě vozil sem. „Ty hvězdy, co za Bromem jezdily do Brna, věděly dobře, jak je to výborná kapela,“ potvrzuje Jan Dalecký. „Ale zase neměly tu publikační schopnost nebo možnost, aby o tom přesvědčily další. Ovšem když přijel Brom na nějaký festival, nebo hrávali v Německu swingové večery, tak obstál vždycky. Zejména na přelomu šedesátých a sedmdesátých let býval orchestr naprosto zaslouženě v anketě kritiků časopisu Downbeat ve vedoucí desítce, třeba pátý nebo sedmý na světě. Kapacity o něm věděly.“

Bromův orchestr se tedy dopracoval k respektu kolegů, ale zároveň i vlastnímu neopakovatelnému zvuku, který jej odlišoval od obdobných těles nejen u nás. Na otázku jaký byl rozdíl mezi Bromovým a Vlachovým bigbandem odpověděl Jan Dalecký takto: „Já myslím, že Brom měl osobitější rukopis. Vlach, ten hrál přesné kopie Glenna Millera, přesné kopie Bennyho Goodmana. Byly to zámožské vzory první kategorie, ale Vlach pořád hrál jen jejich kopie. U Broma se sešli autoři, kteří to chtěli dělat po svém, měli osobitý rukopis, a když hráli na festivalech Blahu, Hniličku, Blatného nebo Audese, tak to bylo ve zvuku okamžitě poznat.“

O to větší je škoda, že všichni jmenovaní kromě Pavla Blatného již odešli jamovat do jazzového nebe, naposledy loni v zimě Jaromír Hnilička. Snahou tehdejších bromovských muzikantů bylo vymanění se z područí amerického vlivu taneční a moderní hudby ovšem při zachování plného respektu k americkým vzorům. Nevídaná koncentrace na svébytnou tvorbu s využitím vlastních tvůrčích zdrojů uvnitř orchestru výrazně odlišila Bromův bigband od zbytku domácí tvorby. Právě obohacení souboru o nového, do dalších let stálého a především rozdílového hráče, trumpetistu Jaromíra Hniličku, bylo pro proces odlišování orchestru zásadní. I proto je bromovská tvorba v polovině 50. let je často označována jako jeden z nejcennějších a nejsilnějších historických okamžiků českého jazzu vůbec. Pokračující zlatá éra orchestru v šedesátých a sedmdesátých letech minulého století je tedy spolu s přelomovými „padesátkami“ stěžejním obdobím Bromova orchestru, kdy se plně rozvinuly snahy o osobitý přístup k hudbě a prezentaci autorského materiálu.

Od 1. ledna 1981 byl orchestr výhradně zastupován agenturou Pragokonzert, čímž se Gustavu Bromovi podařilo zajistit souboru solidní existenční zajištění i možnost vystupovat na koncertech v zahraničí, včetně

západních zemí, i když převažovaly státy východního bloku a jejich tehdy spřátelené země. V roce 1982 vystoupil orchestr na Kubě. V té době také vznikalo množství nahrávek normalizační populární hudby, na nichž orchestr spolupracoval s Karlem Gottem, Helenou Vondráčkovou nebo Jiřím Kornem. Kromě těchto nahrávek vzniklo i několik alb závažnější hudby, např. LP deska Polymelodus (1977), na níž jsou nahrány především autorské skladby Jaromíra Hniličky, Josefa Audese a Mojmíra Bártka. Na začátku osmdesátých let se orchestr začal věnovat také moderním artificiálním kompozicím, vzniklo mj. několik skladeb na texty balad Karla Jaromíra Erbena. V roce 1982 obdržel výroční cenu za rok 1981 za soustavnou interpretaci původní domácí tvorby. V roce 1983 vyzval Svaz českých skladatelů a koncertních umělců své členy k tvorbě novinek pro Orchestr Gustava Broma. Výsledkem byl koncert se skladbami Kamila Hály, Oldřicha Blahy, Vlastimila Hály, Emila Viklického, Mojmíra Bártka, Milana Dvořáka a Karla Růžičky. První vysloveně jazzové album 50 let orchestru Gustava Broma vyšlo až roku 1990 a mělo jen přehlídkový charakter pokrývající skladby od roku 1946 s těžištěm v sedmdesátých a osmdesátých letech. Charismatický Gustav Brom vedl soubor až do své smrti v roce 1995.

Pod vedením dirigenta Vlady Valoviče v novém tisíciletí kapela dál šíří slávu a čest jména Gustav Brom. V roce 2010 oslavil orchestr výročí 70 let od svého založení. V průběhu bohaté historie prošlo jeho řadami značné množství muzikantů. I dnes přicházejí noví hráči (jmenovitě třeba Štěpán Janoušek, Richard Šanda, Lukáš Oravec nebo Miro Poprádi), kteří zde získávají neocenitelné zkušenosti a zároveň udržují věčně mladého ducha kapely. Do programu se tak dostávají nová moderní aranžmá a repertoár se neustále vyvíjí. Právě to je budoucnost orchestru Gustav Brom Big Band. Nadále hledá nové talenty i nové výzvy a plní svou úlohu vlajkové lodi české i slovenské jazzové a populární hudby, zvláště nyní, kdy se stal rezidenčním souborem Českého rozhlasu pro období 2013-2018.

Betty Semper

Angličanka žijící ve Vídni Betty Semper se o hudbu začala vážně zajímat na hudebním workshopu Mayville Community Center Islington v Londýně. Bylo to tehdy pouhý koníček, ale již krátce po workshopu spoluzaložila soulovou skupinu Ocean a s repertoárem, jež zahrnoval vlastní tvorbu i covery písní Mica Paris, Stevieho Wondera, Chaky Khan ad., začala vystupovat v místních hospodách a klubech, jako jsou Band on the Wall, Manchester, The Worlds End, Finsbury Park, Dingwells in Camden, Maze nebo v horním patře klubu Ronnie Scott's, kde je podium pro nastupující kapely. Popularita kapely vzrůstala a tak si poměrně záhy zahrála na Nottinghill karnevalu, a to hned čtyřikrát za sebou. Na festivalu Newington Green's Jazz Cafe vystoupila celkem třikrát a vícekrát si zahrála i na nesčetně dalších místech včetně slavných Astoria nebo Charing Cross. Betty si tak záhy vypěstovala závislost na hudbě.

Dnes je Betty šťastná a pyšná, že se jí dostalo příležitosti spolupracovat s mnoha skvělými umělci, mezi nimiž vynikají africká kapela Osibisa s Taniou Evans (bývalou zpěvačkou kapely Culture Beat), Gloria Gaynor, Supermax, Joachim Palden, Stan the Man Bohemian Blues Band, Chris De Burgh, Ostbahn Kurti, Mike Otis Project nebo Hans Salomon. Betty se v průběhu své kariéry spojila také s řadou významných producentů, jako jsou Peter Waterman, Doop a Dillon & Dickens (pro vydavatelství Higher State v Londýně), Klaus Biederman, Thomas Rabitsch, Bernd Jungmaier a další. Natočila také řadu televizních reklam pro firmy A1, Coca Cola, Cappy a mnoho dalších. Na vídeňském hudebním institutu působí jako pedagog zpěvu. Je rovněž členkou Radio Superfly Radio Orchestra, The Dancing Stars Orchestra a mnoha dalších kapel, které zpívají soul, blues, jazz, gospel a další její oblíbené žánry.

Dasha

Absolvovala Státní konzervatoř v Praze a v roce 2005 studovala na Berklee College of Music v americkém Bostonu. Již čtrnáct let působí jako dvorní vokalistka Karla Gotta. Sólově vystupuje v televizních pořadech (např. Stardance) a koncertuje s kapelou Pajky Pajk. Ztvárnila titulní roli v muzikálu Popelka, Ofélii v české i anglické verzi muzikálu Hamlet, Miu v Galileovi a postavu židovské dívky Rebeky v muzikálu Golem. Zahrála si role Angeliky a Mony Lisy ve stejnojmenných muzikálech, Katariny i Carmen v alternaci s Lucíí Bílou v muzikálu Carmen. V současnosti hraje v divadle J. K. Tyla v Plzni postavu Jezerní dámy v muzikálu Monty Python's Spamalot a na scéně Hudebního divadla Karlín postavu Georgie Hendricks v hudební komedii Vražda za oponou a hlavní roli v muzikálu Eltona Johna –Aida. Za roli Máří Magdaleny v muzikálu Jesus

Christ Superstar se stala držitelkou ceny Thálie za rok 2010. Na vlnách Dvojky Českého rozhlasu pravidelně uvádí společně s Janem Smigmatorem pořad Klub Evergreen. Karel Gott o Dashe prohlásil, že je talent, který se rodí jednou za sto let. Od té doby doprovází většinu jeho koncertů.